herpy

SLANGER

Burmese Python

Python bivittatus

Python bivittatus er en af verdens største slanger, en kraftig, rolig pyton fra Sydøstasiens skove, sumpe og græsland, med brune, mørkt omrandede pletter på lys bund. Voksne dyr er 300-500 cm, og hunnerne er langt tungere end hannerne. Arten kræver et meget stort terrarie med bassin, 32-34 °C på solpladsen og stor erfaring, og den kan leve over 20 år.

Familie: Pythonidae Tidligere navn: *Python molurus bivittatus* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**300-500 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**20-25 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Savanne, regnskov og vådområde**
Sværhedsgrad	**Ekspert**

PASNING

Min. terrarie	**300 × 150 × 150 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**27-31 °C**
Hotspot	**32-34 °C**
Temperatur, nat	**26-28 °C**
Luftfugtighed	**60-70 %**
Vand	**Vanddel**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**24-36 mdr.**
Kuldstørrelse	**12-36 æg**
Inkubation	**60-90 dage** ved 31-32 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Forbudt for private i Danmark: BEK nr. 1261 af 17.11.2015 forbyder privates hold af tigerpython (*Python molurus*), og *Python bivittatus*, der indtil 2009 var underart af *Python molurus*, er omfattet. Dyrehandlere må heller ikke holde eller sælge den (BEK nr. 686 af 31.5.2023). Spørg Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) om reglerne for dyr, der allerede holdes. CITES liste II og EU-bilag B (Pythonidae spp.): indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-tilladelse fra SGAV (BEK nr. 1588 af 9.12.2024).

Om arten

Python bivittatus er en kæmpestor, kraftigt bygget slange med glatte skæl, et rektangulært hoved, lodrette pupiller og varmefølsomme gruber langs læberne. Grundfarven er beige til gylden med store brune, mørkt omrandede pletter på ryg og sider. Oven på hovedet sidder et trekantet mærke, og et mørkt bånd går gennem hvert øje. Artsnavnet *bivittatus* kommer af latin og betyder noget i retning af "med to bånd".

Voksne dyr er normalt 300-500 cm, og i fangenskab er de fleste 330-370 cm. Hunnen er kun lidt længere end hannen, men langt tungere og mere kraftigt bygget: en hun på 350 cm kan veje omkring 30 kg, og en på 500 cm op mod 75 kg, mens hanner på omkring 300 cm vejer 7-18 kg. Dyr over 500 cm er sjældne, og den største sikkert målte er 579 cm lang.

Dværgformer fra Java, Bali og Sulawesi bliver omkring 200-250 cm. Arten blev før 2009 regnet som en underart af *Python molurus*, og den kaldes stadig ofte ved det gamle navn i handlen.

Arten er rolig og tåler håndtering, men størrelsen gør den til et potentielt farligt dyr. Den kan blive over 20 år. Det er en forpligtelse, der kræver plads, tid og penge, og et dyr, der er vokset fra sit hjem, er svært at placere. Der findes mange farve- og tegningsvarianter (morfer) i fangenskab. Vejledningen handler om arten selv, ikke om genetik.

Udbredelse og levested

Python bivittatus lever i Syd- og Sydøstasien: det sydøstlige Nepal, det nordøstlige Indien, det sydlige Bhutan, Bangladesh, Myanmar, Thailand, Laos, Cambodia, Vietnam og det sydlige Kina inklusive Hainan. Arten findes også på Java, Bali og Sulawesi. Typelokaliteten er Java. Optegnelser fra Sumatra og Borneo regnes for fejlbestemmelser.

Bestanden på Sulawesi er beskrevet som en egen underart, *Python bivittatus progschai*.

> **Oprindelig udbredelse:** Nepal, Indien, Bhutan, Bangladesh, Myanmar (Burma), Thailand, Laos, Cambodja, Vietnam, Kina og Indonesien.

LEVESTED

P. bivittatus lever i tropisk skov, men også i græsland, varm tempereret skov og mangrovesumpe, og den findes næsten altid nær ferskvand. Den er mest nataktiv og skjuler sig i undervæksten, i huller og i hule træer. Unge dyr klatrer og færdes lige så meget i træer som på jorden, men når dyret bliver tungt, bliver det næsten udelukkende landlevende. Den er en fremragende svømmer og kan blive under vand i op mod en halv time.

Klimaet er tropisk med en fugtig sommer og en tørrere vinter. I den nordlige del af udbredelsen kan arten gå i vinterhvile i flere måneder i hule træer, flodbredder eller under sten. Den er enlig og findes sammen med artsfæller næsten kun i parringstiden. Byttet er pattedyr og fugle, men også padder og krybdyr, og den ligger på lur og slår hurtigt til, før den omslynger og kvæler byttet.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

Pasning

TERRARIET

Størrelsen er artens største udfordring: de fleste opstillinger er for små. Et dyr skal som minimum kunne strække sig helt ud, og bredden skal være halvdelen af dyrets længde, mens højden skal give plads til at klatre og sidde højt. Et dyr på 300 cm skal derfor have et terrarie på mindst 300 × 150 × 150 cm, og et dyr på 450-500 cm skal have et helt rum eller en lille bygning med et gulvareal på omkring 12 m². Unger og unge dyr under 250 cm kan i en periode bo i 240 × 120 × 120 cm, men vokser hurtigt og skal flyttes.

Terrariet skal kunne lukkes sikkert, med låsbare døre, og have små ventilationsåbninger i siderne, for varme og fugt forsvinder let gennem ventiler i toppen. Materialet skal være glat og nemt at rengøre. Dæk gerne en eller to sider til, så dyret føler sig trygt.

Bunden skal være mindst 10 cm tyk og holde på fugten: en blanding af 40 % muldjord, 40 % kokosfibre og 20 % legesand eller ren kokosflis, med et lag blade ovenpå. Til en meget stor opstilling er avispapir eller spåner et praktisk valg, men de holder dårligt på fugten. Dyret producerer store mængder urin og afføring, så bunden skal skiftes ofte.

Indret med store, solide grene og hylder, så dyret kan klatre, med mindst to store skjul (fx kasser eller hundekenneler) og med tykke, fastgjorte planter eller kunstig bevoksning til dækning. Alt, der hænger i terrariet, skal være fastgjort ordentligt, så det ikke kan falde ned på dyret.

TEMPERATUR

Terrariet skal have en gradient. Solpladsen skal være 32-34 °C, målt med et infrarødt termometer, den kolde side 27-31 °C og natten 26-28 °C. Temperaturen må ikke falde under 26 °C om natten, så de fleste opstillinger har brug for natvarme fra en kilde uden lys, fx et strålevarmepanel.

Den varme zone etableres med en klynge på fire halogenpærer à 50 W over en solplads, så hele dyret opvarmes jævnt oppefra. Alle varmelamper inde i terrariet skal have beskyttelsesbure, så dyret ikke kan brænde sig. Varmemåtter og varmekabler kan bruges, men kun med proportional termostat med føler lige under varmekilden. Brug aldrig varmesten. Brug digitale

termometre med føler på solpladsen og i den kolde ende. Er varmen for lav, stopper dyret med at æde og kan få luftvejsinfektion.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på omkring 60 %, med højere værdier lige efter sprøjtning, målt med et digitalt hygrometer midt i terrariet. Hold terrariet fugtigt, men ikke vådt: det skal kunne tørre mellem sprøjtningerne, og klam luft giver luftvejsinfektion. Fugtigheden holdes oppe med en trykspuler eller et automatisk tågeanlæg med dyser langs væggen, mindst 2-3 gange dagligt, og med en tyk, fugtholdende bund.

Dyret skal have et stort, dybt bassin på gulvet, som også fungerer som drikkevand. Det skal mindst være stort nok til, at dyret kan ligge sammenrullet i det med lidt plads til overs, og helst så stort, at det kan svømme. Brug fx en stor foderkasse eller en indstøbt vandkasse. Skift vandet hver uge og straks, hvis det er snavset, og skrub bassinet med et dyredesinfektionsmiddel.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er mest aktiv om natten og i skumringen, men skal have en fast dag-nat-rytme med omkring 12 timers lys og 12 timers mørke. UVB er ikke nødvendigt for at overleve, men anbefales, fordi dyret i naturen udsættes for sollys, og fordi lyset støtter D-vitamin, immunforsvar og appetit. Arten hører til Ferguson-zone 2. Brug et T5 HO-rør på 5-6 % UVB, der dækker omkring halvdelen af terrariets længde og sidder over den varme side. Målet er et UV-indeks på 2-3 på solpladsen. Er røret monteret over et net, skal afstanden til dyrets ryg på solpladsen være omkring 25 cm, og inde i terrariet 30-40 cm; kontrollér med en UV-måler. Rørene skiftes hver 12. måned.

Halogen- og UVB-lamper alene giver ikke nok lys i et stort terrarie. Suppler med T5 HO-lysrør på 6.500 K eller kraftige LED-bjælker, der dækker det meste af terrariets længde. Lyset må ikke være tændt om natten.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

P. bivittatus er kødæder og skal have hele byttedyr af pattedyr og fugle. Rotter er standard, og i takt med væksten bruges kaniner, marsvin, vagtler, kyllinger og ænder og til de allerstørste dyr grise- og lammekroppe. Varierede byttedyr er en vigtig berigelse. Fodr optøede, frosne dyr, som tøs i en pose i varmt vand til omkring 38 °C. Det er sikrere end levende bytte, som kan såre slangen. Brug lange fodertænger.

Byttets tykkelse skal være 1-1,5 gange slangens kropsbredde. Større byttedyr kræver længere pause. Fodringshyppighed: - Nyudklækkede, under 1 år: hver 1.-2. uge. - Unge, 1-2 år: hver 2.-3. uge. - Unge voksne, 3-4 år: hver 3.-4. uge. - Voksne, over 4 år: hver 4.-6. uge.

Voksne dyr kan godt gå i op til 4 måneder uden mad, og det er sundt for huldet. For hyppig fodring giver fedme, organskader og kortere liv. Nyudklækkede unger kan æde en voksen mus fra første måltid. Fodr kun, når en anden person er til stede, og bank på terrarielågen før hver fodring og aldrig ved håndtering, så dyret lærer at skelne mellem mad og rengøring. Drikkevand skal altid være tilgængeligt i bassinet.

En let støvning af byttet med et kalk- og vitamintilskud hver få måltider forebygger mangler.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

P. bivittatus er rolig og sjældent aggressiv, men et voksent dyr er stærkere end et menneske og kan være livsfarligt. Et dyr over 300 cm må kun håndteres, når mindst en anden voksen er til stede, og børn må aldrig håndtere dyret alene.

Giv et nyt dyr mindst 3 måneders karantæne, og start først håndtering, når det æder regelmæssigt. Vask hænder, så de ikke dufter af bytte, og bank let på dyrets hoved med en papirrulle på en slangekrog, så det ved, at det ikke er fodertid. Løft med en hånd bag hovedet og en under kroppen, og tag aldrig fat i halen. Slangen vikler sig om armene som om de var grene. Lad den ikke sno sig om halsen. Håndtér ikke dyret, når øjnene er blålige op til hudskiftet, eller i de første 2 dage efter et måltid.

Hold dyrene hver for sig.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnet bestemmes sikrest med en sonde, som kun en erfaren person eller en dyrlæge bør bruge. Hunnen er langt tungere end hannen. Kønsmodenhed indtræder efter 2-3 år (tallet gælder *Python molurus* i den gamle, brede forstand), forudsat at dyret har den rette vægt, og vægten betyder mere end alderen.

PARRING

Parringen sker tidligt på foråret efter en køligere periode. Køligere nætter er nødvendige for avlen, og hunnen skal være i god huld. Hannen sættes sammen med hunnen i hendes terrarie. Selve parringen varer fra 5 til 30 minutter. Avl bør kun overvejes med stor omtanke: der er et stort udbud af unger, og store dyr er svære at placere.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger æggene omkring 3-4 måneder efter parringen, i naturen i marts-april. Kuldet er normalt 12-36 æg, og meget store hunner kan lægge over 100 æg. Hunnen ruller sig om æggene og bliver hos dem, til de klækker, uden at spise. Ved at trække musklerne sammen i små rystelser hæver hun temperaturen omkring æggene med flere grader. Hun skal have et stort, roligt skjul og vand.

INKUBATION

Æggene klækker efter 2-3 måneder (60-90 dage). Kunstig rugning er ikke nøje beskrevet for arten, så temperatur og fugt er lånt fra *Python regius*: 31-32 °C og høj luftfugtighed, med æggene på fugtig vermiculit i en lukket beholder med et par lufthuller. I naturen ligger æggene ved 26-31 °C, og hunnen holder dem varme med sine muskelrystelser. Ungerne bliver ofte i ægget, til første hudskifte er overstået. Hjælp ikke med udklækningen.

OPDRÆT AF UNGER

Nyudklækkede unger er allerede store og kan æde en voksen mus fra første måltid. De skal holdes enkeltvis i en sikker kasse med skjul, vand og en varmekilde. Unger vokser meget hurtigt, så de skal flyttes til større enheder med jævne mellemrum.

Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer skyldes forkert varme, fugt og fodring og for små terrarier. De typiske er:

- Fedme og organskader ved for hyppig eller for stor fodring.
- Fødevægring ved for lav temperatur eller forstyrrelser.
- Luftvejsinfektioner ved kold eller klam luft, med hvæsende vejrtrækning, slim eller åbent gab. Kræver dyrlæge.
- Dårligt hudskifte ved for tør luft.
- Forbrændinger fra uafskærmede varmepærer.
- Mider og indvendige parasitter, især hos nyindkøbte dyr. Brug opdrættede dyr, og hold nye dyr i karantæne i mindst 3 måneder.
- Opkast, hvis dyret håndteres for tæt på et måltid. Det er en alvorlig belastning.

Slanger skjuler sygdom, så ugentlig vejning og notater om fodring, hudskifte og adfærd er den bedste tidlige varsling. Kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis slangen taber vægt, har vejrtrækningsproblemer eller ikke spiser i flere måneder.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.